

reket vagy hatosokat rakjuk a munkánkat, hogy aztán az Idő végül is feltörje s elvesz-
tegesse őket. A jó tanárnak azonban eleve le kell mondania, hogy más jutalma is le-
gyen, mint a munkája... mert hisz ki mérhetné le s nyugtázhatná azt a tizedmilliméter-
vagy mikronnyit, amivel egy-egy tanári élet emeli meg a nemzeti műveltség szintjét.”
Alázatos szavak. S nem udvariasság, hanem póztalan őszinteség, amit a *Sajkódi estékben*
erről hirdtet: „...egy jó középfokon tanító tanár nyoma az életben, ha láthatatlan is,
nem okvetlen kisebb, mint egy »középfokú« íróé...” *Csak* tanárnak lenni, s ebben a fel-
adatban maradni meg boldognak – Németh László vágyvilágát meg-megkísérti. De
a „nem-középfokon”-tanítás szándéka műveiben is uralkodik. Amit és amire tanítani
akart, ott van – irodalmi rangon regényeiben, drámáiban is. Nemigen lehet – és nem is
kell – a gondolkodó, a gyakorlatban építkező, és az íróként felszentelt Németh Lászlót
darabokra szeletelni. Volt közöttünk egy ember, aki az egész életét remekművekkel
írta tele, s mégis azt vallotta, ha kortársai az irodalom pangására panaszkodtak: „Most
az emberbőrbe kötött remekművek kora következik.” *Most*. S a végtelen létidőben ez
lehet a holnap, a holnapután, az elkövetkező ezerév. S ilyen távlatban – de csakis ilyen
távlatban – a jóslat majd talán egyszer beválik.



BAKA ISTVÁN ÉS ANNUS JÓZSEF